

MUŽI V OFFSIDU

KAREL POLÁČEK

Karel Poláček

Muži v offsidu

Ze života klubových přívrženců

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Cover © DOBROVSKÝ s.r.o., 2021
Illustrations © Antonín Pelc, 1965
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-4551-7 (pdf)

Karel Poláček

Muži v offsidu

Ze života klubových přívrženců

$\frac{1}{4}$
00

*Manifest nakladatele,
pokoušejícího se
(ovšem s malým zdarem)
napodobiti skvělý sloh autorův
a naznačiti
bohatý obsah jeho knihy*

SPORTOVNĚ UVĚDOMĚLÉMU OBECENSTVU, které se pilně dostavuje na zelený trávník, aby bylo přítomno zápasu letenských leadrů, napínavému boji místních rivalů, ukázněnému obecenstvu, jež pamětlivo své dobré pověsti nepodceňuje fanaticky své mužstvo, nenapovídá svým hráčům, tomuto obecenstvu předkládám knihu, která se nazývá

MUŽI V OFFSIDU
ANEB
ZE ŽIVOTA KLUBOVNÍCH
PŘÍVRŽENCŮ

Mnohý z vás zná z doslechu tuto napínavou a dobrodružnou historii. Nejednen z vás sledoval pohnutý život pana Načeradce (konfekce a gumáky), který ví všecko a nemá žádnou radost na světě, a jeho choti, jež se nepřestává divit, jaký je to člověk, ten její člověk. Zajisté mnohý pán i dáma ze Žižkova pocítili sympatii k panu Emanueli Habáskovi a jeho panu otci, kteří žijí podle

víry viktoriánské. A což slečna Emilka, která, ačkoli její rodná víska jsou Vršovice, následovala hlasu svého srdce a přiklonila se k Viktorii Žižkov. Je to dobré povzbuzení pro mladé slečny, které pro lásku jsou pronásledovány svými tatíčky.

A těm, kteří podivuhodnou náhodou neznají tohoto díla, těm předkládám prvý sešit tohoto románu, aby každý mohl doplnit citelnou mezeru ve svém vzdělání.

Dovíte se z něho, že ten, kdo by zradil svůj klub, nemá štěstí ve svém životě. Uvidíte, kterak pan Habásko starší byl pronásledován jednou vdovou a jak ta vdova dobře založila svou útočnou akci proti jmenovanému pánovi, že již dokonale rozvrátila jeho obranné řady, takže se zdálo, že pan Habásko bude rozdrčen rozdílem třídy. Než pan Habásko starší nezahyne, ale obětavou hrou potvrdí svou pověst a vyvázne z nebezpečí. Může za tuto okolnost děkovat nejen své tvrdé, ale fair hře, ale i zakročení vyhlášeného doktora JUDr. Maxe Načeradce, který ho poučí, že obracejí ženského pohlaví na hřišti nelze považovati za závazný slib manželství, ale podle zkušeností jest na ně pohlížeti jako na projev nezištného nadšení, že jeho klub dal branku. Toto poučení může být prospěšno i vám, neboť na světě je mnoho starších vdov, které kují pikle proti svobodě a nezávislosti neženatých mužů. A co říci o těch dvou bratrech, kteří ve skrytu svého srdce vyznávají víru unionistickou a doufají, že Hospodin pozvedne opět AFK Union Žižkov z ponížení k slávě a skvělosti. Buďte i vy jako ta ukrytá semena pamětlivi toho, že má člověk zemřít ve víře, ve které se narodil.

Mužové a ženy!

PŘÍVRŽENCI:

SK SLÁVIE, *hrdého mistra ligy!*

AC SPARTY, *železného teamu rudých!*

SK VIKTORIE ŽIŽKOV, *oříšku letenských leadrů!*

AFK BOHEMIANS, *štiny ligy!*

ČECHIE KARLÍN, *která je známa svou obětavou hrou!*

ČAFKY, *na jejímž hřišti mnohý favorit ztratil dva cenné body!*

METEORSKÉ CHASY, *jejíž forma je znamenitá!*

ZNAMENITÝCH VENKOVSKÝCH KLUBŮ, *před nimiž mnohá pražská jedenáctka musela sklonit svou zbraň!*

VY VŠICHNI, *i stoupenci amatérských klubů, musíte číst tuto knihu!*

Při čtení tohoto románu zatřepetá se vám bránice jako míč v síti podle vyběhnuvšího brankáře, který obětavě chránil svoji svatyni.

Poslechněte mé rady a přečtěte si román

MUŽI V OFFSIDU!

Budete po celý rok ve skvělé formě a nikdy nebudete trpět indispozicí. Kdo opomene číst tuto knihu, ten bude doživotně diskvalifikován.

1931

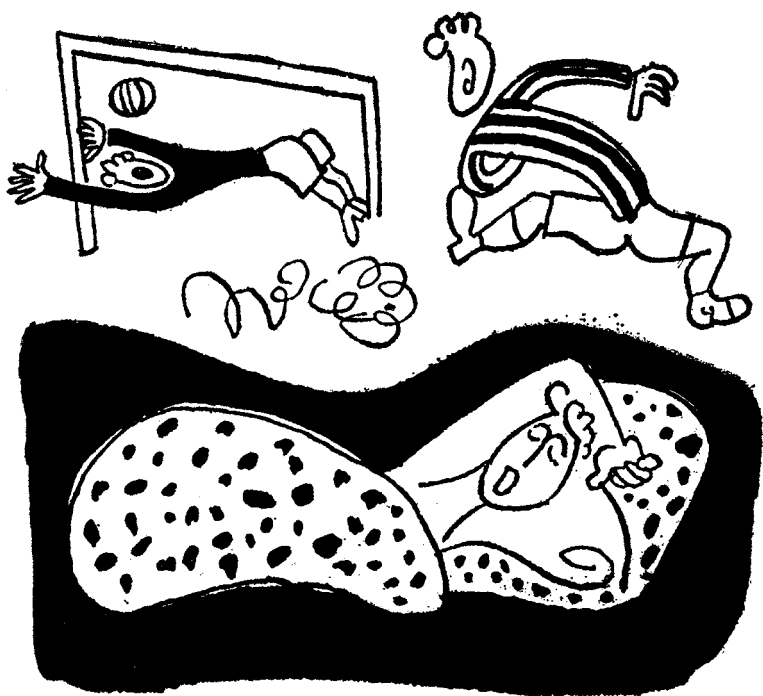
1

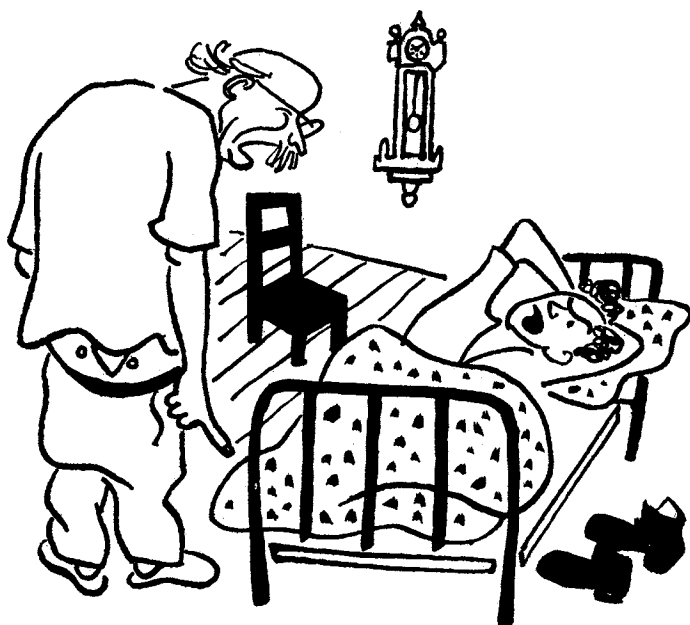
ZÁPAS, KTERÝ SE NESKONČIL

„Vstávej!“

... Meduna krásně přihrává Srbovi, Srba se nezdřítelně řítí vpřed, ještě okamžik a míč se zatřepetá v síti...

„Povídám, vstávej!“

...vtom však obecnstvo vniká do hřiště... Eman cítí, jak ho strážník drží za límec a třepe jím. Eman se ohnal –

„Člověče, kolikrát ti mám říkat, abys vstával?“

Chlad vnikl pod pokrývku. Eman skrčil nohy; bránil se, nechtěje se rozloučit s napínavým snem. Ale nad ním stojí Eman starší, rve mu pokrývku z těla a nemilosrdně opakuje: „Vstávat máš, povídám! Dneska máš službu ty!“

Eman se protáhl a řvavě zíval.

„Co bouříte?“ tázal se lítostivě staršího Eman, „ještě je čas. Člověk na mou duši...“ A opět schoulil se do koutečku, chovaje naději, že se doví, jak dopadl ten krásný zápas.

Ale Eman starší byl neúprosný. Uchopil svého syna za nohu a táhl ho z postele s hlučným pokřikem: „Teď nebude žádný vyspávání. S kamarádama ponocovat, pak ráno nechtět vstávat – žádný, nic takovýho!“

Eman mladší posadil se na lůžku a dal se do vyjednávání. Dnes, například, mohl by mít službu starý. Eman mladší cítí, že je náko darebný. Však mu to Eman mladší dvojnásobně vynahradí.

Eman starší se jízlivě zasmál. Kdepak na něho s politikou! Takový smrkáč si zamane, že starý táta musí za něho všechno oddřít. Všecko musí jít podle práva. Dnes je služba na synovi, a tady je všechno mluvení marné.

Eman mladší si pomyslel, že to je nějakého křiku, a dal si ruce pod hlavu a sladce se protáhl. Věděl, že je v nepravu, ale konečně... ááá... tak, jak to vlastně bylo? Srba ztlumil míč a...

Eman starší vzal z police největší hrnec, mlčky natočil do něho vodu a s tímže pochmurným mlčením přistoupil k synovi, třímaje výhruzně hrnec nad jeho hlavou.

Eman mladší vyletěl z postele. Nebylo to poprvé, že ho táta polil studenou vodou. Sedl si na židli, a drbaje se na holých lýtkách, prohlásil, že je dobře. Když je táta takový, on bude taky takový. Ustrojí se, půjde po svých a táta ať se stará. Prstem na nic nesáhne.

„Jdi si,“ prohlásil Eman starší, „ale k obědu mi nechod. Ať ti dají nažrat kamarádi, když se s nimi spolčuješ. Kamarád je ti nad tátou. Lajdákuješ od rána do noci, chodíš od ničeho k ničemu, a tatík aby se staral. Jojo...

mám já to pěkný vyražení na starý kolena. Proč si nehledáš místo?“

„Já si hledám,“ zamumlal Eman mladší, „ale ono nikde nic není –“

„Není! Já vím! Proč mají jiný místo? A proč ty nemůžeš k ničemu přijít? Já tě to řeknu. Protože myslíš jenom na luxusy. Biograf, ten pro tebe žije, ale když má to přijít k práci, tak se tě ruce kroutí. Zábavy u tebe panují, ale myšlení, co bys začal, to ne. Už jseš dost starej, abys měl rozum. Dyť já se musím stydět před lidma; pořád musím slyšet: ‚A copak že ten váš Eman nic?‘ Co jim mám odpovědět? Mám říct, že mám syna lumpa?“

„Dovolte, jakejpak lump?“ ozval se Eman mladší uraženě, „ještě jsem nic neukrad. Na mě se nemůže říct ani tohle.“

„No, šak eště tohle na mě. Ale chodíš s takovejma holomkama, který nemaj od kreminálu daleko. Příkladně takovej Ferdinand. Tomu zlodějna kouká z očí.“

„Náhodou tě řeknu,“ odvětil syn, „že Ferdinand je docela pořádněj člověk. Se soudama měl akorát jednou, a ještě proto, že dával moji tetu – tvoji tetu a ono se to na něho píchlo. Kdyby se to mělo takhle brát, tak byste taky nebyl svatej. Jak je to dávno, co vás sbalil policajt, protože jste chtěl panu Tyrpeklovi udělat z logálu kůlničku na dříví?“

„Co ty spleteš všechno dohromady, to je k neuvěření,“ hájil se starý, „já jsem hájil jenom svou čest, rozumíš? Ono to bylo takhle: Přišla nějak řeč na hudbu a já povídám...“

Ale syn neposlušal; ten příběh byl mu již příliš dobře znám. Hvízdaje si nějaký smutný popěvek, vyšel ze dveří, když starý skončil svoje vypravování slovy: „Z toho vidíš, že jsem mu tu kůlničku na dříví udělat měl, a nikdy si neodpustím, že jsem to neudělal...“

Další svoje názory sděloval čtyřem stěnám.

2

OTEC A SYN

Obyvatel Cimburkovy ulice na Žižkově krejčí Emanuel Habásko ovdověl před více jak dvacíti lety. Nebožka zanechala mu syna Emanuela. Byl ještě maličký, když ho matka opustila a jeho otci nastal úkol vyplatit ho a udělat z něho člověka. Bylo mu v noci vstávat, aby řvoucímu Emanovi uvařil kaši: nemluvně ho nutilo k tomu, aby s ním poskakoval po světnici a zpíval k jeho potěšení starodávné písně. Neboť nemluvně bylo náročné a ne-usnulo dříve, dokud otec mu nezapěl deklarantskou:

„Pohleď, králi, pohleď do Čech, pohleď jednou sám, vždyť to nemáš tak daleko z Vídně do Čech k nám. Pohleď, králi, pohleď okem, co my jenom chcem: My chcem tebe oslaviti, s tebou českou zem.“ Když pak děcko usnulo s pěstičkou v ústech, tu skláněl se nad ním Emanuel starší a bručel: „Jsem zvědavej, jestli bude mít od tebe táta jednou poděkování za to ponocování a svízele.“

Když pak se nemluvně proměnilo během let v ramenatého a hřmotného mladíka, tu Eman starší dumal nad tím u svého šicího stroje: „Takto k světu bys byl, ale nic do tebe není. Já v těch letech jsem se musel ale secsakramencky ohánět.“ A vzdychl.

A syn na to vzdychání odpovídal: „Já nevím, co proti mně máte. Však já už se někde uchytím. Bez starosti.“

„Uvidíme,“ děl starý, slině nit, „já už nic neříkám.“

„To bych jako prosil,“ mínil Eman mladší zpuštěně, „máte moc řečí.“

„A ty si mě nevaž!“ velel starý důstojně.

„Však já taky ne,“ odvětil mladý.

Oba, otec i syn, spávali v jedné posteli, jež byla úzká, takže bylo jim ležeti po způsobu námořníků s pěstmi pod hlavou. Mezi nimi byly časté spory, kdo má spát u zdi. To bylo výhodnější, neboť tam bylo větší teplo. Ve spánku zápasili spolu o přikrývku, která byla krátká a vydávala nohy nočnímu chladu. Časem vydobyl si právo spát u zdi otec.

Nepřítomnost ženské v domě způsobila, že si otec i syn museli sami obstarávat práce v domácnosti. Časem se vytvořilo ustanovení, že se ve službě budou střídát. Ten, na něhož padla služba, měl povinnost uklidit, uvařit snídani i oběd a pak umýt nádobí. Jenom před svátky gruntovali společně. Drhli podlahu, oháněli se smetákem, smýčili za nábytkem, myli předsín i schody, opásání jsouce pytlovými zástěrami. Avšak Eman mladší, kterému se ráno nechtělo vstávat,

často přinutil svého otce, aby měl službu za něho. Tak tomu bylo i dnes. Lehkomyšlný syn opustil svého otce a hodil mu na krk starost o domácnost.

„Tak je to,“ kýval starý hlavou, pohlížeje vyčítavě na dveře, za kterými zmizel Eman mladší, „takhle se má syn chovat k tátovi. Tomu se říká úcta k rodičům! Ale nemysli si, flinku jeden, že budeš mít nade mnou vrch. Já už udělám takové ustanovení... Jednoduše ti říkám tohle: Ty budeš tak dlouho dělat, až mně to bude hloupý a já se ožením. A taky že jo. Abys si myslel, že mne žádná ženská nebude chtít, to si nemysli. To zas ne. Já můžu mít nevěst kilo. Jen říct. Ty nemáš ke mně uznání, tak já taky nebudu mít. Frajera dělat a užívat, to se ti zatrhne, lazare uličnickej. To budeš koukat, až ti přivedu macechu. Ta s tebou bude jináč točit než já, trouba starej. Na ni si nedovolíš, taková ženská si nenechá foukat.

Jojo...! Ať se člověk na jiný podívá, jakou mají ze svejh dětí radost. Jenom já nemám mít žádnou radost. A musím poslouchat lidi, jak mně pořád říkají, a co prej ten váš syn? Co mně je do syna, pánové? Já udělal svý a on je dost starej, aby měl z toho pojem. A ostatně odražte, pánové, od krámu a hleďte si svýho. Neb každej víme svý. Já vám to povídám čistě tak, jak si to myslím. Co pořád na něm vidíte? Toť se ví, měl by mít místo, aby tátovi trochu pomoh.

Ale jinač je to kluk dobrej, se soudama nic neměl, žádnéjch špatností se nechytá, jenom s těma chlapama by neměl pořád chodit, nebo ještě do něčeho přijde. Přece znáte takové pády.

A vůbec,“ dodal starý v myšlenkách, „já si ho napomenu sám, pánové. On si dá říct, neb na mě drží a byl ke mně vždycky uctivej. To se mu zas musí nechat. Ale to bych rád věděl, kam má dneska namířino. Člověku neřekne ani slovo, holomek nevzdělanej, jako by mu táta nestál ani za řeč. No, je dobře. Jak jseš ke mně, tak já budu k tobě.“

Obtížen těmito úvahami, usedl opět k šicímu stroji.

3

STARŠÍ

EMAN

VAŘÍ

OBĚD

Stařec poklidil světnici. Nedalo mu to mnoho práce. Byla to nepatrná sklepní díra, kde oni dva, otec i syn, vzájemně si šlapali na paty. Byl tu malý stůl, na němž sedával starý se zkříženýma nohama jako Turek a šil. U okna stál šicí stroj. Celou čtvrtinu místnosti zabírala polička s otlučeným nádobím. V okně se nudila zaprášená pelargonie.

Emanuel starší zametl se vzdorovitým výrazem člověka, jemuž tato práce nepřísluší, a pak postavil smeták do kouta.

„A teď se dáš do vaření, když to jinak nejde,“ řekl si, neboť byl zvyklý provázeti tento úkon hlasitou rozpravou.

„Tak co: Nejdřív abys postavil na maso,“ děl a vytáhl z poličky železný hrnek.

„Dobrá. A teď musíš zatopit. Staň se!“

Zchumlal kus večerníku, nacpal jej do kamen a naložil dříví s uhlím.

„Ještě žes nezapomněl včera nadělat třísky,“ pochválil se, „tvůj vypečenej synáček by to neudělal.“

„Hoř, člověče,“ napomenul oheň, „kamna přeci dělají dobrotu, neb jsem je sám včera dával do pořádku.“

Postavil si u nohou škopek s vodou a jal se škrábat brambory. „No, jste to vy, brambory,“ oslovil je mračně, „jakým právem se jmenujete brambory? Voříšky jste, a platil jsem korunu kilo. To je pořádek?“

„Jakou vomáčku bych měl udělat? Nejlepší bude cibulová. Tak zapražíš jíšku, že jo?“

Uposlechl se a počal míchat jíšku, prozpěvuje si se záдумčivým výrazem píseň „Hoši neženatý, proč se neženíte?“

„A že ten kluk netáhne? No jo, on musí s kamarádkama vyjednávat. Oni na něho čekají, aby je osvítil. S cizejma má rozumů kilo, ale vlastní táta neplatí. Tohle je ta solidarita. No, šak... Já ti tvoje kamarádšofty vyženu. Už se na to dost dlouho dívám.“

Stařík skončil oběd, i posadil se na truhlík u kamen a záдумčivě pohlížel do plamenů. I myslel na to, že polévka dává sílu, ale maso musí být mladé, a že ten čas utíká. Podíval se na hodiny: „Mladej pán by měl už tu být,“ řekl si.

Vtom syn vešel.

4

JAK DOPADNE ZÁPAS?

Usedl za stůl s výrazem, který naznačoval, že mezi ním a otcem je okamžitě napjatý poměr a že nemíní ustoupit. Také otec mlčel a zasmušile foukal do polévky. Teprve když se pustili do hlavního jídla, tu stařec nemohl potlačit pocit samolibosti, který mívají hospodyně, když vidí, že chutná, a touha po uznání přerušila mlčení.

„No, jaký je maso?“ tázal se otec.

„De to,“ děl syn blahosklonně.

Stařík rozjasnil líc a povídal, že vlastně chtěl udělat bramborové knedlíky, ale že neměl čas.

Syn se mezi řečí rozhodl, že si otce úplně nakloní, neboť potřeboval z něho vymámit nějaké peníze. Počal otce velebit a tvrdil, že se ani u Šroubků tak dobře nejlí jako u něho. Neměl být krejčím, ale kuchařem. Lichotil mu tak bezuzdně, že se starý rděl jako panna.

Mezi řečí ledabyle nadhodil, že dnes je ligový zápas mezi Viktorií Žižkov a Slávií.

„Na mou duši!“ zvolal stařec, „málem bych zapomněl.“

„Pudeš?“

„Kdepak! Mám moc práce. Zítra musím Humbergrovi odvádět dílo. Jak tipuješ?“

„Mám velký starosti,“ vzdychl syn. „Podrazil asi nenastoupí, protože má výron... a vůbec sestava se mi nelíbí. V takový sestavě jim to Slávka naklepe.“

„Nápad!“ zděsil se starý, „že můžeš mluvit tak hloupě, prosím tebe. Na Slávii se dycky dovedou vytáhnout. To by tak bylo, aby to nedovedla nandat takovým hadrníkům. Já říkám, bude to nejmíň tři nula pro Viktorku, vzpomeneš si na mě...“

„Vy jste, táto, náramně kách,“ ozval se syn povýšeně, „to vy si představujete. Já se vám divím. Vy mluvíte, jako by hrál Prokop nebo Breburda –“

„No, šak – že mluvíš o Prokopovi. Mohli by ho vytáhnout ze starýho železa a postavit. Ten by to ještě dneska zaválel...“

Jeho tvář se protáhla úsměvem, z něhož vyzařovaly blahé vzpomínky: „Prokop! Ten můj kluk zlatá! Ten by tej dnešní mládeži ukázal výkon. Ty jeho přihrávky a uličky, to klamání hráčů... Já tě říkám, to bylo jedinečný. A ty razantní útoky! Takovej brankář měl co chytat. Kdepak, dnešní mládež... Nemá to bojovného ducha a nedovede se vzepnout k výkonům. Co se dneska vidí, to není fotbal. Bejvávaly doby, kdy se před námi třásla Evropa. Celej svět chodil na Žižkov učit se kopaný. Breburda, Prokop a ještě tenhle Jelínek dávali hodiny. Jojo... A dneska jsme s celým uměním v troubě...”

„Co je to všechno platný,“ pravil syn, „takový vzpomínky patří historii. Řečima se to nespraví. A já tě řeknu, že možná nemáš ani pravdu. Za těch starejch časů, o kterejch mluvíš, byl docela jinej styl. Dneska se hraje vědeckej fotbal a takovej Prokop byl by na hřišti nemožnej.“

„Jdi do háje se svým rozumem,“ rozhněval se stařík, „ty houby víš... Copak ty jsi pamětník?“

„Náhodou,“ hájil se syn, „viděl jsem Prokopa hrát, a to v době největší slávy –“

„Dobře, ale mělš z toho tenkrát pojem? Dyť jsi byl takovejhle špunt. Jako dnes to pamatuju, jak jsme s mámou chodili na zápasy. Nebožka máma, chudák, říkávala, že má před tebou pokoj jen na hřišti. Jaks uviděl mužstvo, takhle jsi zatřepal ručkama a křičel ‚Viktojka! ... Jojo, zlatá máma...!‘“

Stařec potlačil slzu a zadumal se.

Syn přerušil ticho: „Co je to platný, my to nepředěláme. Hlavní věc je, abysme to dneska vyhráli. Slávie i Viktorka mají stejně bodů. Teď de o všechno. Buďto bude mít pohár Letná, nebo Žižkov.“

„Dycky Žižkov!“ zvolal stařec fanaticky, „pamatuj si, Žižkov a žádná Letná. To by bylo pěkný, aby nad námi měla Letná vrch!“

„No, jsem žádostivej,“ pravil syn a pohlédl na hodiny. „Už bych měl čas.“

„Deš?“

„Jak bych nešel!“

Vstal a narazil si čapku.

„No, co stojíš?“ pobídl ho stařík, „di a koukej, ať to vyhrajeme.“ „Jo...“ řekl syn, „ale dáte mi na vstupenku, že jo?“

Eman starší se podíval na syna z podlebí a děl ledově: „To zas ne.“ „Heleďte, táto,“ počal syn prosebně.

„Ani nápad! Já ti budu ještě platiti zábavu. Máš mít svý.“

„Jakápak zábava, tadyhle, koukněte se... všechny tam budou.“ „Žádný! Nic! Když máš dělat, tak máš moc řečí. Dneskas měl mít službu a vytratil ses jako smrad. To by tak hrálo!“

„No dobře,“ pravil syn tragicky.

„Na kopálisti já peníze nemám. Kdo chce mít roztopášnosti, ten má mít taky místo.“

„No, dyť je dobře.“

„Žádný dobře! Špatně je! Syna mám flákače, kterej místo co by makal jako ty druhý, jenom lažíruje a já jsem z toho decimovanej.“

„Povídám, že je dobře. Ty řeči si nechte. Nedáte – nedáte.“

„Taky že nedám. To bysem musel bejt jó hovado. Dacana podporovat, to zas ne. A ještě tě něco řeknu: Já se ožením, pak budeš vidět. Já tě naučím v kostele hvízdát. Vdovu Ouholičkovou si vezmu.“

„Tak si vemte vdovu a je dobře.“

„Týý! Jak mi ještě řekneš ‚je dobře‘, tak si ji tu ránu vezmu.“

„Tak je dobře. Možná, že s vdovou bude lepší pořizení než s vámi.“

„To si zase nemysli. Je vidět, že neznáš vdovy. Taková vdova bude s tebou točit a ,je dobře‘ tě nadobro přejde.“

„Beze všeho. Já se žádný vdovy nebojím. Jaký by musela mít na mě fousy, abych se jí bál? Je dobře.“

„Tak ty tak? Nejen na tátu máš hubu, ale i proti matce by sis dovolil?“

„Jakýpak dovolení? Ještě jsem nic neřek. Já jen povídám, že i proti vdově dovedu uhájit svou třídu. Vdova nedovede vnést neklid v naše řady. Mohl byste si odvyknout to zbytečné mluvení a gestikulování. To nesvědčí o vaší disciplíně –“

„Ty lazare, kluku špatná, já tě, mně se zdá –“

„No, dyť je dobře, táto!“

Obrátil se a hrdě vyšel ze dveří.

5

ZPŮSOB, KTERAK SE ÚČASTNITI LIGOVÉHO MAČE

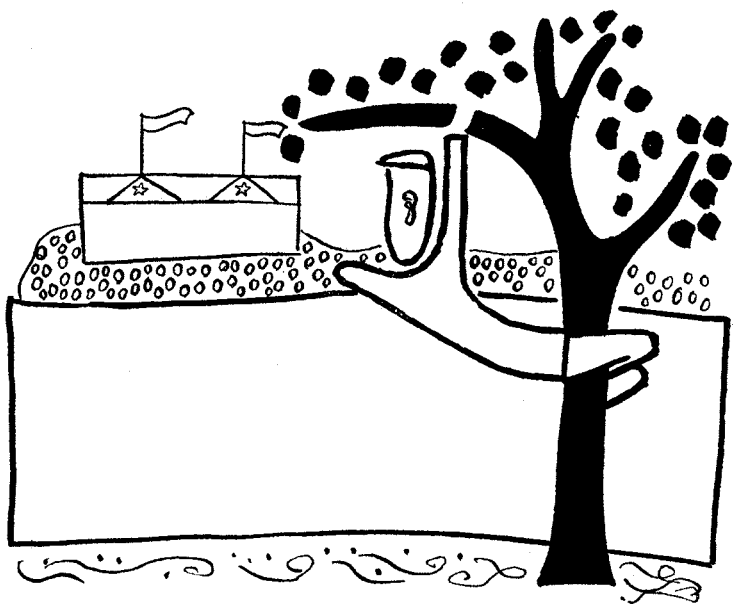
Eman vyšel z domu s hlavou obtíženou starostmi. Kde sežene vstupné na hřiště? Kdyby to nebylo v neděli, nějaký melouch by se našel. U přátel, které požádal o půjčku, dostalo se mu chladného odmítnutí; Eman byl liknavý dlužník. Kdyby tu byl aspoň kolega Vacina-Losos nebo aspoň jeho bratranec Vacina-Pacinka. Ale oba seděli na Pankráci pro nějakou kasu

na Smíchově. Jsou to arci oba náramní lumpové, lepší je s nimi nedržet, nechceš-li do něčeho přijít. Jejich podobenky mají v albu na direkci, a jak se něco šustne, už jdou fízlové najisto. A kdo s nimi kamarádí, ten má kaňku v konduítě.

Naproti tomu jsou oba Vacinové kavalíři a mají srdce pro každého; na peníze mají lehkou ruku. Nenechají kamaráda v bryndě.

Eman mávl rukou. „Co je to platný,“ děl s povzdechem, „teď si kroutí svejch osmnáct pytlů a já musím mít mergele nahonem.“

V těch myšlenkách došel až na Letnou. Ke hřišti Slávie proudí davy lidí. Na stožáru nad tribunou pohrává si větrík vlajkou.

„Jsem zvědavej,“ řekl si Eman, „kdo vyhraje los. Na to má vždycky Slávie štěstí. Tak teda bude hrát Viktorka proti větru. Není to moc, ale je to přeci jenom handicap. Slávie se bude hledět vytáhnout, aby si napravila pošramocenou reputaci.“

Sepjal ruce a vzdychl vroucně: „Aspoň nerozhodnej vejsledek dej Viktorce, ó Pane!“

Za ohradou je vidět hlavy publika jako pole zelených hlávek. Eman pozoruje vlnění davu, které svědčí o tom, že nové a nové proudy návštěvníků přicházejí na hřiště.

Rázem se rozhodl. Na hřiště se dostat musí! Udělá to jako za dob nevinného mládí, kdy nevynechal ani jeden zápas na Ohradě, ačkoli nikdy neměl na vstupné. Tehdy však, malý cvoček, prolezl dospělým, kteří se tlačili u pokladny, skrze nohy a nepozorován pořadatel proklouzl do hřiště.

„Tak by to nešlo,“ uvažoval Eman.

U hřiště stojí několik stromů, které hostí ve své koruně houf chlapců. Eman vyšvihl se na jeden z těch stromů, nedbaje protestů obyvatel, kteří spatřovali v jeho příchodu porušení svých dávných výsad.

Než pan Habásko mladší nemínil sdílet větev s těmi mladými špačky ze Žižkova a z Letné. Rozhoupal se na větvi a spustil se obratně za ohradu mezi dav. Měl štěstí. Neviděl ho ani pořadatel, ani strážník. A diváci ho přijali blahovlnně, neboť prostý lid schvaluje drobné přestupky proti zákonům, povedou-li se.

6

EMAN MLADŠÍ MÁ NEDOROZUMĚNÍ S PANEM NAČERADCEM

Přišel ještě záhy, neboť na trávníku se proháněli jako štěňata nějací dorostové. Diváci je pozorovali znuděně a s nechutí. Ozývaly se hlasy, které posílaly hráče k maminkám hrát diablo. Konečně soudce zapískal a tento výkon byl přijat s upřímným potleskem. Uříčení hráči se hrnuli do kabin.

Zástupem proběhla vlna napětí a pan Habásko se vsadil se svým sousedem „o každý obnos“, že první vběhne do hřiště Viktorka. Prohrál. První se zjevil gólman Slavie v modrém dresu s červenou hvězdou na prsou.

„Pláničko, ty můj kluku zlatej!“ zaševalil vroucně ten pán.

Pan Habásko naň nevraživě pohlédl. Slávista! Jestli si to hned nemyslel, ať je nevím jaký. Takoví tlustí pupkáči s bouřkou v týle, to jsou ti vypečení. Každý fandí Slávii jako blázen. Jako by nebylo jiných a lepších klubů. Inu, jsou takoví lidé, kteří pro klubový fanatismus nemohou kriticky oceňovat výkony jiných mužstev.

„Ženda, výborně! Novák, Pleticha, Vodička!“ ševalil tlustý pán. „A cože, Šoltys? Proč staví Šoltyse?“ zvolal v temném zoufalství. „Ten je přece moc jemnej na ty pořízky žižkovský...“

Eman už mu chtěl něco ostrého říci, za tu hořkou urážku Žižkova, ale vtom vřítily se do hřiště červeně pruhované dresy. Strhl čepici s hlavy a připojil se emfaticky k bouřlivému hlaholu svých krajanů: „Sláva Viktorce! Ať žije Žižkov! Zdar, Meduno, těbůh, Podrazil, starej ostrílenej internacionále! A ty, Bayere, ukaž nám nějaký maso! Srovnej jim trochu nožičky...”

„Co to vidím?“ zamumlal Eman zděšeně, „co že stavěj Spací Vůz místo Hromádky? Jaký to je nezodpovědný jednání od direktorů? Copak si neuvědomili význam dnešního utkání? No, to sem na mou duši z toho jelen – –“

Ten, kdo by neviděl onen zápas, mohl nicméně sledovat průběh utkání podle řečí žižkovského občana zvaného obecně Ampliόν, jenž řadu let dostavuje se na bojiště v mírně obveseleném stavu a hlasitě glosuje události.

Ampliόν: „Klicpera obratně přehrává na Medunu, ten však pumlič vrací. Co hraješ dozadu? Tamhle je branka Slávie. Aha! Klicpera zas podal Medunovi, ten dělá uličku, sláváá – hip, kluci, rozeberte je jak šrajbtiš svatýho Lukáše...”

Novák, back Slávie, kiksl a obětavý Plánička s námahou chytá robinzonádou.

Soused Emanův, vida řítící se útok Viktorky, stáhl si bouřku přes oči, odvrátil se a jeho ústa horečně mumlala jakési zaklínání. Teprve když řady Žižkovských se zavlnily zklamáním, zvedl zrak a s ulehčením si kloboukem ovíval zpocené čelo.

Zrak se mu vyjasnil, když Junek obelstil Mikšeho a jako mladý foxteriér uháněl k brance Viktorie. Než se kdo nadál, přehrál na Puče a ten záludnou ranou vstřelil pod břevno. Míč, jak praví sportovní referenti, zatřepetal se v síti.

Hromový povyk „góól!“ otrásl Letnou. Jakási chůva v parku leknutím upustila láhev s mlékem. Penzisté nevrle potřásali hlavami a mnohý kmet řekl: „Já nevím, co v tom viděj ty kopálisti za undrholt.“

Thlustý pán se nemohl utišit. Skákal jako diablo, mával kloboukem a volal „góól“ zpěněným hlasem.

Eman pozoroval jeho počínání s rostoucí nelibostí. Jeho žižkovské srdce bylo beztak naplněno zármutkem, neboť, jak soudil, „ta branka byla k chycení, ostatně soudce měl pískat, neboť Junek stál v offsidu“.

Pravil k tlustému občanu: „Heleďte se, mladej pane, tady nejste na žádný schůzi! Pozorujte zápas a nerušte!“

„Co vy mně máte co povídat?“ ozval se ten pán po drážděně, „já vím, co se smí!“

„Chovejte se jako sportovně vyspělý obecnstvo!“ napomínal Eman.

Thlustý muž neodpověděl, ale pohlédl vytřeštěným zrakem na hřiště a zařval: „Pleticho, za tebou!“

„Nenapovídejte, já vám to říkám!“ řekl Eman chmurně.

„A vy mi řekněte,“ ohradil se tlustý muž, „co si to tak berete? Já si zaplatil jako vy, a tak můžu mluvit.“

„Doví, esli jste platil,“ odvětil Eman s lehkou drzostí, „takový, co nejvíc řvou, ty maj jistě volňáska. To jsou ty pravý! Známe to.“

„Já nejsem na vaše řeči dělanej. – Šoltys, neotálej a přehraj!“

„Povídám vám,“ pravil Eman výhrůžně, „abyste netrémoval hráče! A na mě si nevyskakujte, to víte –“

„Já nic nevyskakuju, ale vy vyskakujete! Jste fanda, ale já jsem člověk nestrannej. Mně je to jedno, Slávie jako Viktorka. Já držím s těma, co hrajou.“

„Já že jsem fanouš?“ rozlítil se Eman. „Řekněte to ještě jednou!“

„Poněvadž...,“ pokračoval tlustý muž, „jste povídal, že Junek stál v offsidu. To je vidět, že jste neměl pravidla v ruce!“

„A vy jste ten chytřej! Vy takhle kuličky byste dovedl hrát!“

Tlustý pán neodpověděl, ale přiložil si dlaně k ústům a zatroubil do hřiště: „Slávie, hrát! Šetříte se, pacholci, na karneval –“

„Už toho mám dost!“ pravil Eman temně. „Teď jsem vás napomenul, abyste netrémoval hráče, ale vy nedbáte –“

Tlustý pán najednou neviděl na hřiště, neboť Eman mu narazil jeho klobouk přes oči. Když se mu podařilo osvobodit hlavu, vrhl se na svého soupeře.

Povstal zmatek. Jakýsi pořadatel přivedl strážníka. Ten zkušenou rukou roztrhl oba soupeře a pak je táhl za límec ze hřiště.

„Pánové,“ obrátil se Eman k obecenstvu, „budte mi svědky, že jsem si počíнал fair.“

„Pane strážník,“ žaloval udýchaně tlustý muž, „já jsem se slušně díval a vůbec jsem neříkal slovo, ale

tenhle člověk se na mě vrhl a začal se prát. Já se, prosím, neperu, já mám obchod konfekcí a gumáky hnedle za viaduktem v Havlíčkově ulici. Račte se přesvědčit, já každýho dobře obsloužím!“

„Nemluvte,“ odbyl ho strážník, „a půjdete se mnou. Na policii se to vyšetří!“

A tak se stalo, že tento významný zápas byl sehrán bez Emany.

7

PAN NAČERADEC SE NESMÍ
ROZČILOVAT,
EMAN SE NESMÍ
ROZČILOVAT,
STRÁŽNÍK SE NESMÍ
ROZČILOVAT

Eman krácel podle strážníka hrdě jako bojovník za svatou věc. Zato však tlustý muž si v té chvíli přál, aby se raději nenarodil. Když se z řad obecenstva ozývaly výkřiky: „Pane Načeraдец? Co má bejt, pane Načeraдец? Co se děje, pane Načeraдец?“ – tu dělal, jako když neslyší, a snažil se vzbudit dojem, jako by doprovázel strážníka pouhou náhodou.

„Mám obchod v Havlíčkově třídě,“ vykládal zoufale po cestě. „Na mne se můžete ptát, koho chcete, a každý vám dá nejlepší reference. Čestné slovo, pane inspektore! Tady je má vizitka...“

Strážník vzal na sebe erární vzezření a pravil, že mu do toho nic není.

„Já to neříkám proto, jako bych...,“ pokračoval nešťastný tloušťák, „já se, prosím, o nikoho nestarám a chci, aby se mě nechalo na pokoji. Jak já k tomu přijdu? Celej den běhám za pultem, a když si v neděli vyjdu na hřiště, tak má jeden z toho oplétání. Co mám dělat, pane inspektore, řekněte sám? Já přece nemůžu sedět pořád v kavárně? Doktor mně doporučil, ať dělám nějaký sport, a tak chodím na fotbal.“

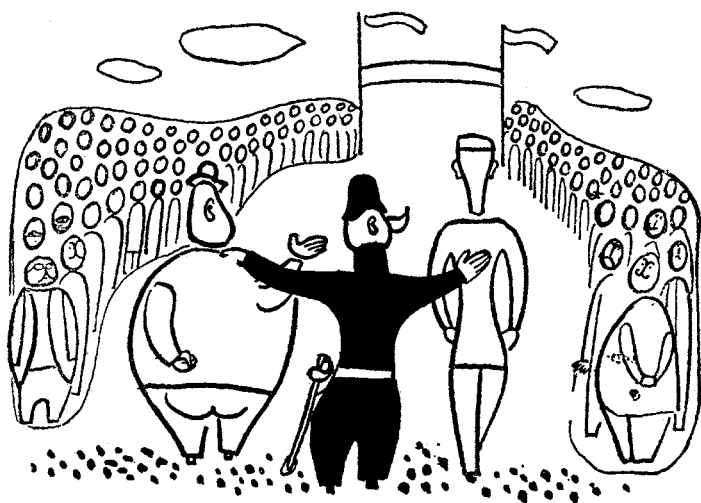
Chvilku přemýšlel a pak dodal: „Já mám bratra advokáta. Znáte ho přece, pane inspektore? JUDr. Max Načeradec, vyhlášený doktor. Mám srdeční vadu, to můžu efektivně dokázat. Já se nesmím rozčilovat.“

„Já se taky nesmím rozčilovat,“ pravil Eman, „tátíček mně to zakázal. Ale na mne nikdo nebere ohled. Nejvíc mne žere, když se fandí. To můj zdravotní stav nesnese. Když někdo tupí Viktorku, tak se mně udělá před očima černo a já musím někomu uštedřit políček, není-liž pravda, pane inspektore?“

Strážník odvětil, že mu do ničeho nic není, že nic neví ani nechce vědět, protože má své instrukce.

„Mám ženu a dívky,“ bědoval tlustý pán. „Chlapec půjde po prázdninách do druhé reálky. Holka má samý jedničky a mne vedou na policii jako lotra. Byl bych radši, kdyby už to se mnou vzalo konec. Já beztoho...“

Eman napomenul tlustého muže, aby mlčel, že se pan strážník nesmí rozčilovat, protože mu to zakazují instrukce.

Strážník naň podezíravě pohlédl a pravil: „Chovejte se slušně, ať vás nemusím napomínat. Na strážnici se všechno dovíte.“

„Ani bych nebyl zvědavej,“ mínil Eman. „Horší je,“ zadumal se, „že to dohrají bez nás a člověk se ani nedoví výsledek mače.“

„Já nejsem zvědavej,“ mínil tlustý pán chmurně, „jaký já mám starosti, to mi nikdo nebude věřit. Já vím všechno, mně se nemusí nic povídat.“

„Tak jak tipujete?“ tázal se Eman svého nepřítele.

„Já nic netipuji, se mnou nemluvte, já se s vámi nepostavím, já s vámi nemám co tipovat! Já jenom vím, že vejsledek udělá Slávie a žádná Viktorka, mně se nemusí nic vypravovat! Tři jedna pro Slávii, to je hotová věc! Tady se nedá nic dělat!“

„Hahá!“ zařval Eman, „to si vyvzpomněli skóre, voni bejku! Pak že není fanda! Pane nadstrážník, voni jsou

svědek, že mě urazil. Poněvadž kdo takhle mluví, nezná obětavou hru Žižkovských a jejich nádherný, strhující finiš! Tomu vy nerozumíte, poněvadž jste nekritický publikum, který ve svém zaujetí dává se strhnout k fanatickým projevům! Jste zkrátka salát a dost!“

„Co křičíte?“ rozčilil se tlustý muž, „se mnou nekřičte, rozumíte? Pane inspektore, já vás беру za svědka. Já ty vaše řeči dám advokátovi! Vy mi zaplatíte tu špatnost!“

Za těchto přátelských rozhovorů došli až na policejní komisařství, kde je přijal mladý úředník se samolibou cestičkou uprostřed čela.

8

TLUSTÝ PÁN

PROJEVIL

DOBŘÉ SRDCE

Úředník zjistil, že pan Emanuel Habásko narodil se roku 1905 na Žižkově, je tamže příslušný, vyznání československého, vyučený truhlář, zachovalý a toho času bez zaměstnání. Tlustý pán se jmenuje Richard Načeradec, narozený roku 1886 v Neveklově, přísluší na Žižkov, vyznání mojžíšského, obchod konfekcí a nepromokavými plášti, ženat, dvě děti, bytem v Praze, Hybernská ulice, trestán dosud nebyl.

Když pak koncepční úředník vyslechl strážníkův raport, diktoval oběma provinilcům pro rušení veřejného

klidu pořádkovou pokutu 100 Kč. V případě nezaplacení mění se pokuta ve vězení v trvání osmačtyřiceti hodin.

„A teď mi to podepište,“ velel koncepční úředník a pěstěným nehtem ukázal místo v protokole.

Eman zmalomyslněl a otázal se truchlivě: „A to by bylo k odsezení hned?“

„Hned,“ odvětil hrdě úředník, prohlížeje si růžové nehty, „ale bude lepší, když zaplatíte pokutu.“

Eman sklonil hlavu a mínil, že půjde přece jenom do Fišpanky.

Pan Načeradec změřil ho úkosem a zrakem obchodníka konfekcí odhadl jeho oděv a pak s nádherným

